

Kære arbejdsmiljørepræsentant

Der har været EU valgkamp og man må sige at kandidaterne og partierne har brugt argumenterne om bedre arbejdsmiljø i vid udstrækning. Der har ligefrem været tale om at et *"EU-direktiv om psykisk arbejdsmiljø får bred opbakning blandt EP-kandidater"* og at *"en stor andel af kandidaterne til EP-valget er positivt indstillet over for et EU-direktiv om psykisk arbejdsmiljø og stress, viser en spørgerunde hos A4 Medier."*

Det på trods af, at der slet ikke findes et EU-direktiv om psykisk arbejdsmiljø og at der, så vidt jeg ved, ej heller er et sådant direktiv undervejs.

Nu er valget overstået, nogle fester og andre slikker sårene, men vi vil da følge nøje med i hvor meget godt arbejdsmiljø EP-kandidaterne kan sende i Danmarks retning.

Jeg hører flere steder fra, at man kan forvente mere arbejdsmiljø i kommende overenskomster, det udløser en diskussion om det den rigtige vej at gå, altså at der kommer meget mere arbejdsmiljø i overenskomsterne i stedet for klare afgrænsninger mellem kan, bør og skal i bekendtgørelser og vejledninger om arbejdsmiljøet.

Arbejdsmiljø i overenskomster vil lægge beslutninger og forhandlinger over på parterne i stedet for en styrkelse af amr'erne – er vi parate til det – er det det vi vil?

Om Natarbejde

Næstformand Ebbe og jeg har deltaget i et afsluttende møde sidst i maj om udformningen af diverse materialer vedr. natarbejde for så vidt angår vores overenskomster med DI (Jernbane og Letbaneoverenskomsten).

Der mangler nu blot en underskrift på et dokument så er alle dokumenterne gældende. Så hurtigt som muligt bliver dokumenterne lagt på vores hjemmeside.

Der er ikke megen forskel på det der allerede er beskrevet fra CO-Industri og som allerede er gældende, dog er materialet om gravide og natarbejde udskudt til august.

Dette er gældende vedr. natarbejde og helbredsundersøgelse:

- I DK er det lovpligtigt, at arbejdsgiveren tilbyder medarbejdere, der skal arbejde om natten, en gratis helbredskontrol, inden de påbegynder natarbejdet.
- For medarbejdere, der er omfattet af Industriens Overenskomst, skal arbejdsgiveren desuden tilbyde medarbejdere, der allerede arbejder om natten, en helbredskontrol mindst hvert andet år, når NFA's anbefalinger er opfyldt. Medarbejderen bestemmer selv, om man ønsker at gennemføre helbredskontrollen eller ej.

NFA's anbefalinger:

- Højst tre nattevagter i træk
- Højst 9 timer ad gangen
- Mindst 11 timer mellem to vagter
- Gravide normalt arbejder maksimalt i nattevagt om ugen for at mindske risiko for abort og andre graviditetskomplikationer
- Når NFA's anbefalinger ikke er opfyldt, tilbydes helbredskontrollen årligt. Det er obligatorisk, at medarbejdere gennemfører en sådan mindst hvert andet år.
- For medarbejdere, der er fyldt 50 år, anvendes en udvidet helbredskontrol, når NFA's anbefalinger ikke er opfyldt. Helbredskontrollen er gratis for medarbejderne.
- Oplysninger, i forbindelse med helbredskontrollen, er medarbejderens ejendom og sendes ikke til arbejdsgiveren.

Se CO-Industris materiale om natarbejde her:
<https://www.co-industri.dk/tema/natarbejde>

Opdaterede materialer om natarbejde

BFA-transport har opdateret [materiale om natarbejde](#). Dansk Jernbaneforbund har tilsluttet sig disse opdateringer, dermed glider den tidligere folder "Sund nat på skinner" fra 2015 ud.

"Køreplan: Arbejdsskaden" version 2.1

I starten da plakaten blev præsenteret var der flere der udtrykte forvirring over begreberne "arbejdsskaden" og "arbejdsulykken" det er jeg også stødt på flere gange nu hvor jeg har været rundt og fortælle om vigtigheden af at arbejdsulykker bliver registreret og arbejdsskader bliver indmeldt til Mikael – for jo der er forskel! så nu bliver plakaten ændret ganske lidt men med en væsentlig forskel. I bund og grund kan man pådrage sig en arbejdsskade pga. en arbejdsulykke og det er nu præciseret.

Læg venligst mærke til at den nye version hedder "2.1", tallet finder du i nederste højre hjørne. Du kan downloade plakaten [her](#)

De første årsrapporter i ESG-format

Som et nyt EU-direktiv foreskriver, skal virksomhederne fremover opgive en hel del oplysninger om arbejdsmiljø, miljø, sygefravær m.v. i årsrapporterne. Både DSB og Metro Service har taget hul på fremtiden og medtaget disse oplysninger i deres årsrapporter for året 2023. Desværre fremgår det af oplysningerne fra både DSB og Metro Service, at der er sket en stigning af trusler, trusler om vold og fysiske overfald.

Der er med andre ord stadig brug for en indsats, hvilket HAMU vil følge op på. Der iværksættes bla. en ny spørgeskemaundersøgelse om vold og trusler blandt frontpersonalet i december/januar.

Der iværksættes i øvrigt en megafon undersøgelse om trygheden blandt passagerne sidst på sommeren.

Deltagelse i projekt om små film

I dette projekt er vi nu nået så langt, at vi på en workshop d. 21. maj fik lagt nogle gode planer om filmene der skal vise en række gode konflikthåndteringsråd. En hel del fra både ledelse og medarbejderside var inviteret til deltagelse i denne workshop, herunder Områdegroupeformændene fra Metro, DSB og Lokaltog. Det var en god dag hvor alle bød ind på trods af, at det også krævede at man åbnede op for virksomhedernes interne retningslinjer, det lover godt for fremtiden.

Undersøgelse om nærvedhændelser

I den nyeste udgave af [Jernbane Tidende](#) kan du læse om en større undersøgelse, som vi har iværksat, om nærved-hændelser på letbanerne.

Omkring 40% af de arbejdsulykker, der blev anmeldt på jernbaneområdet i 2023, var psykiske arbejdsulykker. I denne kategori er bl.a. kollegaer, der bliver ramt af PTSD efter påkørsler og nærved-påkørsler. Derfor er påkørsler og nærved-påkørsler et afgørende område at fokusere på.

Dansk Jernbaneforbund har igennem mange år haft fokus på påkørsler og nærved-påkørsler på skinnerne. Et vigtigt redskab i denne kamp er Trafikstyrelsens årlige sikkerhedsrapport, der opgør antallet af hændelser. Desværre er der et "hul" i rapporten. Trafikstyrelsen opgør nemlig ikke antallet af nærved-hændelser på letbanerne – sådan er lovgivningen. Det hul vil Dansk Jernbaneforbund gerne forsøge at stoppe.

Faldulykker

Branchefællesskabet for arbejdsmiljø (BFA) afholdte i foråret den årlige "Jernbane-konference", som DJ er med til at planlægge programmet til. Her satte et oplæg fra Arbejdstilsynet blandt andet fokus på et måske lidt overset arbejdsmiljøproblem ved jernbanen: Faldulykker.

Jernbane Tidende har i den seneste udgave sat fokus på faldulykker.

I 2023 registrerede arbejdstilsynet 525 arbejdsulykker på jernbaneområdet. Af dem var 130 faldulykker. Faldulykkerne udgør altså næsten 25% af alle registrerede arbejdsulykker ved jernbanen.

Ulykkerne fordeler sig således:

Passagertransport 445	heraf fald 100
Godstransport 15	Heraf fald 25
Anlæg af jernbaner 65	Heraf fald 130

Sagen vil blive taget op af HAMU, som dels vil arbejde videre med at skaffe mere viden på området, og som derefter vil kigge på mulige forebyggende foranstaltninger.

Arbejdsskade erstatnings barometer

Der opstod en dialog på det seneste HAMU møde ang. Forståelsen (eller mangel på samme) af grafikken i Jernbane Tidende, der viser opgørelse af beløb som Mikael har opnået i erstatning til medlemmer i forbindelse med arbejdsskader.

Derfor har Simon nu ændret i overskriften, så det nu hedder "Arbejdsskade erstatnings barometer".

Partikelmålinger hos Lokaltog

Jeg har deltaget i partikelmålinger hos Lokaltog (Nærumbanen). Umiddelbart blev der ikke målt meget høje værdier i forhold til tidligere målinger. Vi afventer dog den færdige rapport.

Men der er usikkerhed om fremtiden vedr. de såkaldte batteritog og ikke mindst om udbuds

processen, derfor kan en mulighed være eftermontering af partikelfiltre, såfremt de nuværende tog har en længere fremtid foran sig.

Inspiration fra HAMU's arbejde

Det er altid rart når arbejdet i et udvalg bærer frugt, vi kan nu se at en række tiltag har udgangspunkt i emner som har været på dagsordenen i HAMU

- Fra lokaltog har der været henvendelse ang. et grund-setup til et konflikthåndterings koncept
- Flere virksomheders ledelser skæver til vores plakat "Køreplan - arbejdsulykken"
- I Metro Service samarbejdes der nu med forsker Camilla Bank Friis om et videnskabeligt forsøg med kropkamera
- Der har været nogle samtaler mellem DJ og DSB om deltagelse i ovenstående projekt, men dels har Camilla Bank Friis pt barsel, og dels afventes en respons fra DSB.
- Ligeledes i Metro Service overvejer man et samarbejde med konceptet i Institut for belastningspsykologi
- HAMU/DJ har en stor aktie i Jernbaneudvalgets (under BFA Transport) arbejde med små film der skal vise en række gode konflikthåndteringsråd

Netværk for psykisk arbejdsmiljø

Jeg er blevet inviteret til at deltage i et netværk "Netværk for psykisk arbejdsmiljø - strategi, handling og ansvar" iværksat af A4-medier (ejet af FH), indtil videre 5 møder på 12 mdr. Emnerne skifter fra møde til møde, hvor moderatoren er stressforsker Malene Friis Andersen. Jeg har store forventninger til dette netværk.

Kommende projekter

DJ og især HAMU har mulighed for at blive involveret i 2 meget spændende projekter fra

HAMU UPDATE

#3 d. 13. juni 2024

FIU (Fagbevægelsens Interne Uddannelser) under FH.

Jeg er blevet præsenteret for projekterne som jeg uden tøven, på vegne af DJ/HAMU har sagt "ja tak" til at deltage i.

Det ene projekt handler om etablering af en såkaldt "AMR-chatbot". Meget kort fortalt, går projektet ud på at skabe en chatbot, som amr kan stille am relaterede spørgsmål til og selvfølgelig få nogle brugbare og præcise svar fra.

Det kan ikke udelukkes at også i amr'ere kan blive involveret hvis det har jeres interesse. Der skal nemlig forud for den færdige udgave løbe en del forsøg for at gøre chatbotten så effektiv og valid som mulig.

FIU skriver om projektet:

"Der er ikke tidligere i FIU arbejdet med at skabe en egen specialtrænet ChatGPT. Det er derfor på alle måder et helt nyt felt, hvor vi skal undersøge, hvordan denne type redskaber overhovedet kan udvikles. Der skal derfor være plads til fejl, og chatbotten vil i hele testforløbet blive markeret som værende i "beta", dvs. under udvikling."

Det her er blot et element i "AI" eller kunstig intelligens som vi i den nærmeste tid bliver nødt til at forholde os til – også i HAMU.

Det andet projekt handler om "AMR-strategier for indflydelse". FIU skriver om projektet:

"Der er ikke tidligere i FIU arbejdet med hvilke strategier AMR anvender i deres praksis. Det er særdeles relevant at få større indblik i de enkelte AMR's overvejelser om hvilken strategi de skal vælge og samtidig holde det op imod de strategier som TR tager i anvendelse, når der skal samarbejdes om mange forskellige arbejds miljøtemaer."

Det kan ikke udelukkes at i amr'ere også i dette projekt kan blive involveret hvis det har jeres interesse.

Så snart jeg har flere oplysninger om disse projektet vil i selvfølgelig blive informeret.

Husk at melde ændringer af amr-status

Husk at sende besked om ændringer af amr-status til undertegnede på fj@djf.dk hvis i kender til nyvalgte amr – eller hvis i ikke længere er amr. **Det er den eneste måde vi kan registrere ændringer** 😊

Hvem modtager hvad?

HAMU har besluttet, at referater fra HAMU-møderne sendes til HAMU-medlemmerne og områdegruppeformænd.

HAMU UPDATE sendes til alle amr, områdegruppeformænd og HAMU-medlemmer.

Planlagte møder i HAMU

8. august
3. oktober
14. november

Ferie

Jeg holder sommerferie i ugerne 25+26+27.

Med venlig hilsen

Frank Johansson
Faglig sekretær & Arbejds miljøkoordinator

Søndermarksvej 16 2500 Valby
fj@djf.dk / 61106488